

Asia: VN/15033/2019-LVM-157

Luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenteen automaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimistolta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenteen automaatiosta. Tietosuojavaltuutetun toimisto on lausunut suunnitelman aiemmassa valmisteluvaiheessa asiakokonaisuutta koskevasta arviomuistiosta helmikuussa 2020 sekä lainsäädäntö- ja avaintoimenpidesuunnitelmasta tammikuussa 2021. Tietosuojavaltuutetun toimisto kiittää mahdollisuudesta lausua periaatepäätöksen luonnoksesta.

Säätelyn kehittäminen

Tietosuojavaltuutetun toimisto haluaa korostaa tietosuojan merkitystä liikenteen automaatiokehityksessä luottamuksen ja yleisen hyväksynnän saavuttamiselle. Tietosuojavaltuutetun toimisto pitää erittäin tärkeänä, että henkilötietojen käsittelyn läpinäkyvyyden varmistaminen ja toimijoiden roolien sekä rooleihin liittyvien vastuiden ja velvollisuuksien selvittäminen on keskeinen toimenpide kaikissa liikennemuodoissa. Henkilötietojen käsittelyn osalta korostamme edelleen tarvetta erityisesti käsittelyyn osallistuvien julkisten tai julkisomisteisten tahojen roolien, vastuiden ja tiedonsaantioikeuksien selkeälle määrittelylle.

Tiedon hyödyntämisen edistäminen

Pidämme erittäin tärkeänä, että tietojen jakamista ja hyödyntämistä suunnitellessa huomioidaan tietoaineistojen laadun ja kattavuuden ohella myös kyberturvallisuus sekä yksityisyydensuojaan ja tietosuojaan liittyvät kysymykset. Pidämme kannatettavana selvittää, miten liikenteen automaatiossa tarvittavan tiedonvaihdon luottamuksellisuutta voitaisiin parantaa teknisillä ja hallinnollisilla luottamusratkaisilla. Korostamme edelleen sisäänrakennetun ja oletusarvoisen

tietosuojan tärkeyttä. Paras ja kustannustehokkain lopputulos saavutetaan sillä, että tietosuoja huomioidaan käsittelytoimien ja tietojärjestelmien suunnittelun varhaisessa vaiheessa.

Kokeilujen ja testaamisen lisääminen

Periaatepäätöksessä todetaan, että automaatiokehitykseen liittyy edelleen huomattavasti epävarmuuksia ja näin ollen erilaisten kokeilujen ja pilotoinnin merkitys kasvaa.

Tietosuojavaltuutetun toimisto pitää kannatettavana, että periaatepäätökseen on sisällytetty tavoite luoda edellytykset kyberturvallisuuden sisään rakentamiselle kokeiluiden toimintatapoihin niiden toteuttamiseksi turvallisesti. Kyberturvallisuuden lisäksi kokeiluissa on tärkeää luoda edellytykset myös tietosuojan sisään rakentamiselle ja huomioida velvollisuus tehdä tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi silloin, kun suunnitellun kokeilun tai testaamisen yhteydessä tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä voi aiheutua korkea riski rekisteröidylle.

Blomberg Meeri
Tietosuojavaltuutetun toimisto